

Terviseministri määruse „Vastutuskindlustuse lepituskomisjon“
seletuskirja lisa

Kooskõlastustabel

Märkuse esitaja/märkus	Seisukoht märkuse kohta
Eesti Perearstide Selts	
1. Peame ebamõistlikuks, et lepituskomisjon peab tegelema alla 1000 euroste nõuetega, kuivõrd perearstikeskustele pakutakse omavastutust alates 1000 eurost ning see võib tuua kaasa endaga olukorra, kus kindlustusfirma suunab väga palju tööd lepituskomisjonile, kuivõrd võib eeldada, et kindlustusfirma on teinud kalkulatsioonid omavastutuse suuruse määramiseks. Teeme ettepaneku see punkt üldse välja võtta.	Lepituskomisjon ei tegele nõuete lahendamise ja kahjumenetlusega, vaid sinna saab patsient pöörduda, kui pole rahul kindlustusandja otsusega. Kindlustusandja saab komisjoni pöörduda seaduses sätestatud juhul, st k.a juhul, kui vaidlus käib juhtumi üle, kus kahju eeldatav suurus on alla 1000 euro. Seda ei saa määrusega piirata.
2. Lepituskomisjon ei lahenda kindlustusvõtja ja kindlustusandjavahelisi erimeelsusi. Teeme ettepaneku, et see ülesanne oleks ikkagi ka lepituskomisjoni ülesanne.	Lepituskomisjoni pöördumise õigus on sätestatud seaduses, seda määrusega laiendada ei saa.
3. Lõikes 1 on märgitud, et komisjoni koosseisu võib vajadusel kaasata erinevaid asjakohaseid liikmeid – peame oluliseks, et sinna vajadusel määrataks ka teisi arstlike erialade esindajaid ja mitte ainult Eesti Arstide Liitu.	Lepituskomisjonil on õigus kaasata asjakohaseid eksperte ja tellida ekspertiise lähtuvalt lepitusseaduse §-st 24, seega ei pea seda määrukses kordama.
4. Palume samuti piirangut esimehele, arvestades Eesti väiksust. Esimees ei tohi olla seotud ühegi Eesti raviasutusega, vastasel juhul võib olla oht ebavõrdseks kohtlemiseks.	Arvestatud. Viide lepitusseaduse §-le 3 lisatud määruksesse § 4 lg 2. Lepitusseaduse § 3 kohaselt peab lepitaja olema erapooletu ja sõltumatu.
5. Samuti pole me nõus, et antud eelnõu rakendamise kulud ei kaasne. Kaasnevad kulud komisjoni töötasudega seoses ja ei ole mõistlik neid määramata suurusega kulud Terviseameti kuludesse arvestada, kuivõrd seletuskirjast ei selgu prognoosi võimalikele menetlusjuhtudele kuus/aastas.	Kulude prognoos esitati TOKVS seletuskirjas. Kulud kaetakse Terviseameti eelarvest selleks ette nähtud vahenditest.
Eesti Arstide Selts	
Kooskõlastame määruse „Vastutuskindlustuse lepituskomisjon“ eelnõu. Juhime tähelepanu	TOKVS § 24 lg 1 sätestab, et igal lepituskomisjoni liikmel peab olema

asjaolule, et tulenevalt tervishoiuteenuse osutaja kohustusliku vastutuskindlustuse seaduse § 23 on lepituskomisjoni pöördumatel patsientidel ja kindlustusandjatel alust eeldada, et komisjoni kuuluvad ka meditsiiniliste eriteadmistega isikud. Samuti peaks määrusega ette nägema võimaluse, et komisjonil on õigus keerulisemate vaidluste puhul kaasata komisjoniväliseid meditsiiniajajala eksperte	akadeemiline kõrgharidus ja ta peab olema õigus- või meditsiini valdkonna asjatundja. Lepituskomisjonil on õigus kaasata asjakohaseid eksperte ja tellida ekspertiise lähtuvalt lepitusseaduse §-st 24, seega ei pea seda määruks kordama.
Eesti Kindlustusseltside Liit	
• § 1 – meie arvates ei reguleeri määruks sisuliselt liikmete tasustamise korda, § 5 on rakendusakti jaoks liiga abstraktne. § 5 lg 1 ütleb üksnes, et makstakse tasu ja lg 2 ütleb mida võetakse arvesse. Jääb arusaamatuks, kes kehtestab tasu suuruse, millist määra rakendatakse, kes maksab tasu, kui suur see olema peab, kas seda makstakse juhtumi põhiseil, jne (vt nt https://www.riigiteataja.ee/akt/119022019033)	Arvestatud osaliselt. Määruse teksti täpsustatud, et tasu maksjaks on Terviseamet. TOKVS § 24 lg 2 kohaselt saab minister kehtestada tasustamise korra. Viidatud tarbijavaidluste komisjoni esimehe tasustamise määrade kehtestamiseks antud määruks on antud tarbijakaitseseaduse § 45 lõike 2 alusel, mille kohaselt kehtestab komisjoni töötasu määrad minister. TOKVS-s sellist volitusnormi ministrile ei ole antud.
• § 2 lg 1 – lisada sõltumatu järgi sõnad „ja erapooletu“. Põhimõte tuleb LepS §-st 3, mis on kohaldatav ka olukorras, kus lepitajana tegutseb riigi lepitusorgan (LepS § 19 lg 1).	Mittearvestatud. Määruse sõnastuses on lähtutud TOKVS § 23 lõike 1 sõnastusest seda laiendamata, aga see ei tähenda, et komisjon ei peaks lepitajana olema lepitusseaduse § 3 lõike 1 kohaselt siiski sõltumatu ja erapooletu.
• § 2 lg 2 – teeme ettepaneku lg 2 kustutada. Tegemist on seaduse sätte tarbetu kordamisega (vt TÕKVS § 23 lg 1 2 lause)	Mittearvestatud. Säte on määruks arusaadavuse ja terviklikkuse huvides.
• § 2 lg 4 p 3 – kõnealune säte on lisatud eelnõusse meie ettepanekul. Soovime siiski tähelepanu juhtida sellele, et sellisel kujul vajaks see täpsustamist. Pidasime eelkõige silmas olukorda, kus kindlustusandja on tühistanud kindlustuslepingu ja seetõttu võiks olla kahjustatud isikul olla võimalus pöörduda lepituskomisjoni poole (VÕS § 80). Oluline on siinjuures rõhutada, et kahjustatud isik (patsient) pole lepingu pool ja	Arvestatud, jäetud välja p 4, kuna selgitusest järeldub, et silmas on peetud ilmselt punkti 4 (p 3 on aegumise punkt), kui patsient saab sellise vastuväite esitada, siis

seetõttu tal üldjuhul ei ole õigust osaleda vaidlustes, mis puudtavad lepingu lõpetamist (ülesütlemine, taganemine).). Riigikohus on siiski öelnud, et lepingu tühisusele saab tugineda, sh tühisuse tuvastamist hageda üksnes isik, kelle õigusi leping mõjutab, s.o üldjuhul vaid lepingu pool (Riigikohtu 13. veebruari 2008. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-140-07, p 13). On ebaselge, kas patsient saab esitada vastuväite, kui kindlustusandja on tuginenud lepingu tühisusele. • § 2 lg 4 loetelus on puudu p 6. • TOKVS § 23 saab pöörduda üksnes kindlustusandja otsuse vaidlustamiseks ja seda saab teha üksnes patsient või muu õigustatud isik. Menetluskorras peaks olema säte, mis ütleb, et enne kui nõue pole muutunud sissenõutavaks ja kindlustusandja pole teinud otsust, ei saa lepitusorgan asja menetleda (vt ka TOKVS § 21 lg 4). Teeme ettepanek täiendada määrust paragrahviga „Lepitusmenetluse lubatavus“. Lõikes 1 võiks reguleerida seda, kes võivad lepitusorgani poole pöörduda, lõige 2 võiks sedastada, et lepitusorgan menetleb asja siis, kui (i) kindlustusandjale on nõue esitatud, nõue on muutunud sissenõutavaks ja (ii) kindlustusandja on teinud otsuse (või viivitanud). Lisaks peaks läbi mõtlema, kas enne organi poole pöördumist peaks patsient esitama omapoolsed vastuväited või mitte? Lg 3 võiks olla määruse eelnõu § 2 lg 6. • § 4 lg 1, 2 – on küll rõhutatud, et komisjoni moodustamisel lähtutakse sisust, kuid tuleks vähendada komisjoni esimehe kaalutusõigust. Teeme ettepaneku täiendada sõnastust nii, et 3 liikmelises komisjonis oleks vastava meditsiinivaldkonna spetsialist ja 5 liikmelises komisjonis vähemalt 2-3 meditsiiniaja asjatundjat. • § 2 lg 5: teeme ettepaneku sõnastada: „(5) Komisjon vaatab avalduse läbi üheliikmelises koosseisus otstarbekuse kaalutlusest lähtudes, sealhulgas kui vaidluse lahendamise ettevalmistamise käigus kogutud teabe ja tõendite alusel on: 1) vaidluse asjaolud selged ning vaidlus on võimalik lahendada kirjalikus menetluses; 2) vaidlus on sisutühi või pahatahtlik;“	lahendab seda üldkorras 5-liikmeline komisjoni koosseis. Arvestatud. Eelnõu on täpsustatud. Mittearvestatud. Määruse volitusnorm on TOKVS kohaselt komisjoni moodustamise alused, töökord, liikmete nimetamine ja tasustamise kord. Ettepanekus toodu saaks käia ainult „töökorra“ all. Minister saab reguleerida seda, milline on komisjoni töökord, ta ei saa muid suhteid (kes võib pöörduda jms) reguleerida. Arvestatud, määruse ja seletuskirja teksti täpsustatud. Mittearvestatud. Pakutud sõnastuses toodu võib käia ka olemasoleva sõnastuse alla (asjaolud on selged). Kui siiski ei ole selge, et vaidlus on sisutühi või pahatahtlik, siis ei ole ka põhjust seda lahendada 1-liikmelises komisjoni koosseisus. Ettepanek on tehtud ilmselt tarbijakaitse seaduse § 32 lg 1 p 2 eeskujul. Viitame, et seal on see toodud seaduse tasemel, kuid antud juhul saab minister kehtestada komisjoni töökorda.

• § 2 p 6 – täiendada uue punktiga järgmises sõnastuses: „X) kahju, mille eeldatav suurus on alla 200 euro.“ (vt TOKVS § 20 p 3).	Mittearvestatud. Kui ettepanek on täiendada § 2 lg 6, siis tekib küsimus, miks tuua siia ainult 1 punkt TOKVS §-st 20. TOKVS § 20 loetleb 15 juhtumit, mida TOKVS alusel ei hüvitata. Kui õigustatud isik eelduslikult alla 200 eurose kahju osas komisjoni pöördub, siis saab selle lahendada 1-liikmelises koosseisus (kui asjaolud on selged), kui ei ole selged, siis tuleb ikkagi asja arutada.
• Lepitusmenetluse üks tähtsamaid põhimõtteid on lepitusorgani sõltumatus ja erapooletus. LepS ei reguleeri piisavalt riigi lepitusorgani puhul sõltumatust ja erapooletust. LepS käsitleb lepitusorgani lepitajana ja lepitusorgani enda suhtes ei ole otseselt kohaldavat § 3 sätet. Menetluskorras peaks olema säte, mis ütleb, et komisjoni liikmele kohaldatakse vastavalt LepS § 3 ja TsMS § 23 põhimõtteid, mida tuleks täpsustada ja täiendada lähtuvalt valdkonna spetsiifikast (vt ka https://www.lkf.ee/sites/default/files/Liiklus_lepitusorgan_menetlus_kord%2810%29.pdf p 6.4)	Arvestatud, määruse teksti täpsustatud (§ 4 lg 2).
Eesti Õdede Liit	
1. täiendada määrust selliselt, et oleks parmini aru saada, millist rolli lepituskomisjon viieliikmelisena täidab VÕI vähendada komisjoni koosseis kolmeliikmeliseks. Väiksema komisjoni korral jätta alles võimalus kaasata vajadusel protsessi lisaspetsialiste. 2. täpsustada millist asutust või spetsialistide gruppi kõik liikmed esindavad - üks on Terviseameti esindaja, juht on jurist ning mõistlik oleks siis ka üks või 3 organisatsiooni vm esindajat konkreetselt ära nimetada.	Mittearvestatud. Komisjoni 5-liikmelise koosseisu nõue tuleneb seadusest (TOKVS § 24 lg 1). Mittearvestatud. Selline täpsustus vähendaks paindlikkust komisjoni moodustamisel sõltuvalt vaidlustatud juhtumi sisust ja asjaoludest.
Eesti Kiirabi Liit	
Palume täiendada § 3 asjakohaste organisatsioonide loetelu. Palume asjakohaste organisatsioonide loetellu lisada Eesti Kiirabi Liit.	Seletuskirja täpsustatud. Asjakohaste organisatsioonide loetelu on toodud seletuskirjas ega ole seal lõplik. Peame lõpliku loetelu kehtestamist õigusakti tasemel liigselt ja põhjendamatult piiravaks.
Eesti Haiglate Liit	
Määruse § 5 lõige 2 sätestab, et tasu arvestamisel võetakse arvesse tööd juhtumi dokumentidega, lepitusosalistega ning osalemist koosolekutel ja lepituskohtumistel. Komisjoni liikme valmisolekut komisjoni töös osalemiseks võib tasustada	Arvestatud, määruse teksti täpsustatud.

täiendavalt. TOKVS § 25 lg 6 kohaselt maksab kindlustusandja Terviseametile lepitusasja läbiviimise ja sellega seotud kulude eest mõistliku tasu, mis arvutatakse faktiliselt kantud kulude alusel. Valdkonna eest vastutav minister võib kehtestada ka kulude arvestamise metoodika. On selge, et kindlustusandja peegeldab kõik menetlusega seotud kulud oma kindlustuspakkumusse ehk siis need jäävad tegelikkuses tervishoiuteenuse osutaja kanda, mistõttu on oluline, et need oleks võimalikult selged ja piiritletud. Umbmäärane komisjoni töös osalemiseks valmisoleku tasu – iseäranis olukorras, kus kulud kindlustusele ületavad hetkel niigi mõistlikkuse piiri, samas on riik justkui orienteeritud kokkuhoiupoliitikale – põhjendatuna ei näi ning õiguskindlust ei lisa. Teeme ettepaneku taoline tasu välistada.	